

OKNO

LÉTO 1975

ročník VII

číslo 29

Na titulní straně dnešního čísla je reprodukce obrazu známého holandského malíře Franse Halse "Portrét muže". Tento obraz, malovaný podle odborníků kolem roku 1641, byl objeven teprve v roce 1964.

OKNO

informativní bulletin

V Y D A V A T E L : N E D E R L A N D S E S T I C H T I N G C O M E N I U S
postbus 4112
H A A R L E M - N L

Telefon: 023 - 339413

Číslo postgira: NSC 1997891

OKNO 1783305

Toto číslo "LÉTO 1975"

bylo vydáno v červnu 1975

Z d a r m a

OTÁZKY

Ján Smrek

*Či som sa už dost porozprával
s lesom?
Nie, týchto besied nikdy ne-
mám dost.
Stromy mi hovoria, keď blúznim,
neviem, kde som:
- Si na zemi a myslí na radosť!*

*Či som sa už dost porozprával
s ľuďmi?
Klam by bol povedať, že už mám
toho dost.
Vravia mi: - Osud básnikov je
bludný,
no s nami ži a myslí na radosť!*

*Či som sa už dost porozprával
s láskou?
Nie, toho nikdy nebudem mať
dost.
Tá vraví: - Bezo mňa, aj keď
ma nájdeš ťažko,
ani len nezavadiš o radosť!*

ČÍM ŽIJE HOLANDSKO

Rok 1975 je v Holandsku ve znamení oslav 700 let vzniku hlavního města Amsterdamu, které budou vrcholit v letním období, kdy se očekává velké množství turistů i účast oficiálních osobností. Oslavy zahájil starosta města při novoročním ceremoniálu před královským palácem na Damu. I kulturní podniky jsou zaměřeny na toto výročí - jedním z hlavních bude finale soutěže o nejhezčí píseň o Amsterdamu, která by měla nahradit již tolik let populární "Tulipány". Součástí oslav budou i sportovní události, z nichž největší pozornost jistě upoutá mezinárodní fotbalový turnaj za účasti Ajaxy, Feyenoordu a dalších dvou silných zahraničních mužstev.

Ale i méně příjemné starosti má vláda premiéra Den Uyla. Jednou z nich je nezaměstnanost, která vzdor stavební sezoně a silné finanční injekci vlády na stavební činnost neklesla tak, jak se čekalo. Je nutno ovšem vzít v úvahu, že proti počtu nezaměstnaných zde stojí několik desítek tisíc poptávek po pracovních, které nemohou být uspokojeny, neboť zákon nenutí - na rozdíl od stejného problému v zemích pod sovětským vlivem - pracovníka přijmout jakékoli, i odlišné či méně placené zaměstnání.

Řada svátků a výročí v květnu přivedla do země milionový

proud návštěvníků, kteří přeplnili nejznámější turistické cíle: Keukenhof s ojedinelou krásou kvetoucích tulipánů i jiných květin, městečko miniatur Madurodam v Den Haagu, pohádkovou vesničku pro děti Elftelling, rybářskou čtvrt města Volendam, kde se uměle pozdržel čas, i campiny na ostrovech Zeelandu či Texelu.

Dlouhodobé rozhodování o náhradě za zastaralé letadlo Starfighter skončilo vítězstvím amerického letounu F-16. K Holandsku se přidalo i Dánsko, Norsko a Belgie. Budou tudíž v NATO dva typy tryskových stíhaček - F-16 a francouzská Mirage, zatím co švédské letadlo vzhledem k neutralitě Švédska, které nemohlo pravděpodobně dát záruky pro případ válečného konfliktu, nebylo vybráno, i když o jeho kvalitě nelze jistě pochybovat.

Pozornost československé otázky věnuje soustavně deník "Amersfoortse Courant", který kriticky hodnotí tamní události. Přinesl mimo jiné také ve zkrácené formě dopisy Smrkovského a Dubčeka s vhodnými komentáři. Ani soustředění moci v rukou Husáka a tím jasný návrat do padesátých let neušlo pozornosti listu.

Čeští a slovenští emigranti, ať již z r. 1948 nebo 1968, jichž počet se odhaduje na dva tisíce, se pomalu mění v holandské usedlíky. Posrpnová vlna dostává v současném období holandské státní občanství. Je možno jen s politováním konstatovat, že mnozí z nich, ihned po obdržení holandského pasu navštívují československou ambasádu v Den Haagu, kde po rozhovoru s panem Iljičem Říhou žádají o dodatečné vystěhování a o svolení pobývat trvale v zahraničí. Nelitují ani značného obnosu /mezi 3-10.000 guldeny, podle stáří a vzdělání, t.j. až 4 tisíce US dolarů/ pro tento ponížující účel.

Holandská liga skončila vítězstvím eindhovenského Philipsu

/PSV/ těsným bodovým náskokem před Feyenoordem a Ajaxem. Jednání výboru Ajaxu je velikou hádankou pro příznivce klubu, neboť po "prodeji" Cruyffa a Neeskense do Barcelony následuje nyní další nadějný mladý hráč, Rep, jejich cestu do Španělska a Blankenburg do NSR. Zklamáním pro holandské fanoušky skončil finalový zápas UEFA poháru mezi Twente z Enschede a západoněmeckou Borussií, kdy po nerozhodném výsledku v Mönchengladbachu prohrálo Twente doma vysoko 1-5.

Po prázdninách čeká vládní činitele řada úkolů, z nichž dořešení surinamské otázky nutno stavět na přední místo. Tato bývalá kolonie Holandska vyhlásila nezávislost, ale klade na mateřskou zemi neúměrné požadavky. Příliv Surinamců, kteří nechtějí žít v jejich nové svobodné zemi a stěhují se houfně do Holandska, ovlivňuje i holandskou ekonomii, hlavně zvyšováním počtu nezaměstnaných. Jejich chování zde způsobuje plné ruce práce policii a nedávné odhalení jejich plánu unést holandsko královnou Julianu jim na sympatii obyvatelstva nepřidalo.

Oborníci z ministerstva ekonomie jsou názoru, že pokles hospodářského života dosáhl svého maxima v minulých měsících a že lze očekávat pomalý obrat k lepšímu. Ovšem zvýšení ceny benzínu přes jeden gulden se nezdá nejlepší cestou k tomuto cíli pro obyčejného poplatníka.

Jiří Novoveský, Amsterdam

JAK OHEŇ ZLATO, PROVĚŘÍ ČAS PŘÁTELE

NOVÝ SLOVNÍK

Čtyřicet let starý slovník Dr A. E. Boutelje bude konečně nahrazen novým moderním slovníkem. Podle písemných zpráv nakladatele měl by být hotov do konce tohoto roku. Nezapomene-me naše čtenáře informovat o postupu prací. Předpokládáme, že snad již v příštím čísle OKNA budeme moci sdělit bližší podrobnosti o přesném datu a ceně. Slovník si budete moci objednat velmi jednoduše poukazem na příslušný bankovní účet.

NEZNÁMÉ O ZNÁMÝCH

(Dokončent)

O mnoho lepší osud neměl při prvním provedení ani Smetanův DALIBOR. Stačí tu citovat Zikmunda Wintra, jenž zaznamenal výrok profesora dějin hudby na filozofické fakultě Karlovy university, věhlasného kritika Dr. Ambrose: "Včera propadla v Českém divadle opera Dalibor." Pauza. Za chvíli zas utrlh kus řeči: "A přece je každá nota v ní perlou." Opět dramatická pauza. A nakonec lapidární závěr: "Je přece jen velrybou ve zdejších rybníku tenhle Smetana!" Winter k těmto vzpomínkám nřinožil svůj povzdech: "Jen kdyby alespoň ten rybník byl vždy čistý!" Otakar Hostinský zaznamenal, jak autor při otázce na Dalibora zvažněl a po chvíli řekl: "Dával se dosud málo. Obecenstvo neví, co s ním a proto je proti němu, noněvadž někteří recenzenti mu namluvili, že je příliš wagnerovský, že jsem chtěl přetrumfnout Tristana, že prý kde Wagner přestal, tam já teprve začínám." Na utěšování Žofie Podlipské, že tím více mu porozuměli posluchači, Smetana jen rezignovaně mávl rukou a se slzami v očích dodal: "Těch bylo, paní, v hledišti sotva třicet!"

Zřídka kdy byl Giacomo Puccini tak přesvědčen o úspěchu své opery, jako u tragedie malš, zamilované Japonky Čo Čo-san. Zdála se být úplně nesmyslná obava, že by MADAME BUTTERFLY neměla úspěch u publika, jež bylo tolik nadšeno Bohemou a Toscou. Avšak protože právě nikdo neměl z ničeho strach, dopadlo to při prvě premiéře opět jinak. V přeplněné milánské Scale byla 17. února 1904 slavnostní nálada, čekaly se výbuchy potlesku, avšak již v průběhu prvního jednání se rozestřelo hledištěm jakési bouřkové dusno. Slabé potlesky po arich přehlušovalo odmítavé syčení, jež neztichlo ani při první pauze, když se autor objevil před oponou. Toho večera se již před publikem neobjevil, neboť rozruch se během druhého a třetího jednání /jež tvořily původně celek/ ještě stupňoval. Puccini sledoval trapné scény mezi kulisami a v bezmocném vzteku, avšak ani na okamžik nepochyboval, že tu jde o nedorozumění ze strany posluchačů. Vůbec si nepřinustil, že by sám zklamal, ani když ho druhého dne vzbudily divoké výkřiky kamelotů, kteří vytrhovali do milánských ulic senzační novinku: "Fiasco Maestra Pucciniho!" Na reprízu v Miláně nebylo už pomyšlení. Autor stáhl svou operu zpět a zprostil divadlo povinnosti vyplatit předem sjednané tantiémy ve výši 20.000 lir. Za tři měsíce měla Madama Butterfly po několika drobných retuších svou druhou premiéru v Teatro Grande v Brescii, jež zcela zahladila milánský skandál a od té doby dojmá tragický osud paní Motýlka všechny přátele operního umění na celém světě.

Na prahu své čtyřicítky vstoupil mistr italské opery Giuseppe Verdi do svého nejúspěšnějšího tvůrčího období a vytvořil zejména tři opery, jež založily jeho trvalou světovou slávu: drama o kletbě hrbatého šaška Rigoletta /podle Hugova románu "Kráľ se baví"/, drama o pomstě krásné cikánky Azuceny

Troubadour /italská kritika o této opeře s nesmyslným dějem po premiéře napsala, že je příliš smutná a že je v ní mnoho mrtvých/. Obě měly při prvním provedení velký úspěch, třetí však při své premiéře v Benátkách 6. března 1853 byla vypískána. Námět k TRAVIATĚ si vzal Verdi z proslulého románu A. Dumase ml. "Dáma s kameliemi". S libretem F. Piaveho se uchýlil do zátiší svého statku v St. Agatě, hluboce dojat osudem sličné kurtizány v nelítostném měšťáckém prostředí. Přestože do tohoto díla vložil všechn svůj um, přestože byl přesvědčen o jeho ryzích uměleckých hodnotách, nenalezl milosti u premiérového publika. Příčin bylo několik. Jednou z nejpodstatnějších, že se odvážil zhudebnit námět se sociální problematikou a přijít s ním před publikum, jež do té doby bylo zvyklé vídat na operní scéně mytologické, královské a vůbec vznešené postavy. Vinno bylo však i nedobré obsazení. Primadona Salvini-Donatelli, jinak znamenitá zpěvačka, se pro titulní úlohu vůbec nehodila. Při své robustnosti a zdravém vzhledu byla vším jiným než souchotinářskou dívkou. Vina spočívala však i v ledabylé výpravě a v nevhodných kostýmech. Temperamentní benátské se cítili touto nepodařenou "tragikomedii" oklamáni a nešetřili posměšným hvízdáním, kraválem a hlasitým smíchem.

Avšak ani v tomto případě nemělo premiérové publikum pravdu, jak ukázala již nejbližší budoucnost, jež nejen tomuto, ale i dalším vypískaným dílům, připravila život věčný.

Kronikář Petr Žitavský

cca 1330: "... Jsou někteří z těchto podivných vynálezců, kteří po způsobu barbarů pěstují dlouhé brady a neholí se. Jsou i jiní, kteří zneuctují mužskou důstojnost a v úpravě vlasů se ve všem přidržují ženského způsobu, jiní své vlasy jako vlnaři na široko rozčechrávají do krouhla a až po uši je roz-pouštějí, druzí si vlasy nakrucují želtzkem, aby ozdobili své plece vlasy zkadeřenými a kolem poletujícími. Také přemnozí naši mluví už na ulicích rozličnými jazyky. V oděvech je tak různá znetvořenost, jak veliká různost znetvořených myslí uvnitř to kaže. Každý se pokládá za šťastnějšího, kdo vymyslí novou módu. Vzniklo nyní obecné přísloví: "Češi se chovají tak jako opice, neboť dělají, cokoli uvidí jiné prováděti."

cca 1360: "... V těch dobách převzali lidé po způsobu opic, které se pokoušejí dělati a napodobiti, co vidí u lidí, špatný a škodlivý obyčej jiných zemí a ve způsobu odívání se vzdali příkladu svých předchůdců a pořizovali si šaty krátké a zkrácené, ba správněji nestoudné, takže bylo přechasto viděti stehna a zadek, a tak těsné, že stěží mohli dýchat. Na hrudi měli veliké vycpávky z hedvábí, takže se zdálo, jako by měli ženská prsa. Kolem žaludku byli tak stažení, že se podobali honicím psům, kterým se říká chrti. Na zadku se stahovali četrnými šňůrami, že sotva mohli choditi pomalým krokem. Podobně nosili zobákovité střevíce s předlouhými nosci, takže mohli špatně vykračovati a choditi."

PROHLÁŠENÍ /"Zasláno"/

Činovníci a vůdcové českých a slovenských skautů v exilu, registrovaných u "Schweizerischer Pfadfinderbund" a u "Deutsche Pfadfinderschaft Sankt Georg" a další činovníci z Anglie, Holandska, Itálie, Kuby, Rakouska, Švédska a USA, prohlašují, že

1. nemají nic společného s prof. dr. J. Kratochvílem /Kemnat - NSR/, p. Z. Brzoněm /Bülach - Švýcarsko/ či dr. J. Dbalým /Bern - Švýcarsko/;
2. nemají nic společného s předčasně ukončeným táborem mládeže v Kanderstegu /Švýcarsko/ v r. 1974;
3. nemají nic společného s budováním t.zv. skautského exilového střediska Glattegg v NSR;
4. nemají nic společného s ediční činností Čs. společnosti pro vědu a umění ve Stuttgartu /SVU e.V./, a Čs. dálkové školy tamtéž a považují některé jejich publikace pro exilovou mládež za nevhodné, někdy přímo škodlivé.

Prof. Dr. Kratochvíl /J.K. Baby/ a dr. Dbalý oznámili písemně, že skládají své skautské funkce k 31.12.1974 a p. Brzoně byl starostou čs. exilového skautingu funkce zbaven. Bývalí činovníci obvykle předají svým nástupcům společný majetek, jehož správa jim byla svěřena, ale prof. dr. Kratochvíl a p. Brzoně naopak toto odmítli, stejně tak i kompromisní návrh na předání svěřené skautské pokladní hotovosti.

Všichni uvedení pánové i nadále vystupují jménem čs. exilových skautů; mimo jiné se takto v poslední době obracejí na instituce i soukromé osoby se žádostí o finanční podporu, na př. na stavbu zmíněného t. zv. "prvního skautského exilového střediska Glattegg".

Z důvodů uvedených výše jde v tomto i v jiných případech výlučně o soukromé akce prof. dr. Kratochvíla, p. Brzoně a dr. Dbalého. Také, pokud hovoří či píší o tom, že "odjíždějí na setkání skautů z celého světa, na NORDJAMB 75", činí tak jako soukromé osoby a nikoli jako členové čs. skautského exilového výpravy.

¹ Poradní kruh vůdců a činovníků českého a slovenského exilového skautingu

VĚCI NABYTÉ ŠPATNOSTÍ SE HROUTÍ

V galerii KRAUSE ve Švýcarsku

byla 31.května vernisáž výstavy známého malíře Jana KRISTOFORI, kterou zahájil švýcarský "Nationalrat" Dr. Walter Renschler. Výstava je pod patronací Amnesty International.

VÝSTRAHA

(Převzato z publikace "Sdružení bývalých československých politických vězňů ve Švýcarsku.")

Federální správy zpravodajských služeb ministerstva vnitra /FSZS/, jak se jmenuje od 15.6.1969 centrála Státní bezpečnosti, má na každého člověka, který opustí ČSSR bez povolení komunistických úřadů, t.zv. "osobní svazek".

Sekce je pojmenována "Karty U". Každý uprchlík od r. 1948 i později dostane zelené desky, číslo, a v deskách se ukládá vše, co komunistický režim na uprchlíka ve svých evidencích má. Na př. svazek Správy pasů a víz min. vnitra /každý, kdo si vyjel třeba jen na den do Drážďan má tento svazek/. Dále se tam vloží kopie materiálu Veřejné bezpečnosti, t.j. všechny žádosti o občanské průkazy od r. 1945, včetně fotografií a otisků prstů, záznamy o pokutách, placených dopravní policii, žádosti o povolení střelných zbraní, záznamy o autonehodách, po případech záznamy kriminální, pokud takové existují. Dále se do svazku založí dotazníky a posudky z kádrových materiálů podniku, kde uprchlík naposledy pracoval, stejně tak jako výpisy z různých archivních, nebo "živých" materiálů STB. Svazek je ukončen návrhem vyšetřovatele STB a prokurátora na soudní řízení a výsledek tohoto řízení - soudní rozsudek.

Pro uprchlíky z let 1948-1955, kteří před svým útekem na Západ měli přístup k utajovaným skutečnostem, nebo byli příslušníky armády či SNB, návrh vyšetřovatele STB nezněl na odsouzení pro nedovolené opuštění republiky, ale na odsouzení pro velezradu. Již předem se totiž vědělo a předpokládalo, že když uprchlík něco věděl, musel velezradu spáchat a proto byl v nepřítomnosti odsouzen na 15 let, či doživotí, podle toho, jaké normy t. zv. "socialistická zákonnost" připouštěla. Po roce 1955 se od této praxe upustilo, každý uprchlík byl obžalován jen pro nedovolené opuštění republiky. Všichni uprchlíci měli vždy oboustranně cenzurovanou korespondenci.

Tento svazek a všechna již uvedená opatření měli však jen t.zv. "hodní" uprchlíci, kteří po příchodu na Západ se starali jen o rodinu a zaměstnání. Uprchlíci, kteří však vstoupili do některé z exilových organizací, měli někde projev, zúčastnili se demonstrací, po případech napsali cosi do dopisů, co se přičilo t.zv. "socialistické zákonnosti", dostali do vínku další svazky. A tyto jsou zakládány podle plánů práce STB. Tak na př. náš bývalý delegát v Mezinárodním měnovém fondu má svazek na býv. 4. odboru 4. správy STB /ekonomická rozvědka/. Naši bývalí letci mají svazek na býv. 6. správě STB /vojenská kontrarozvědka/ a redaktoři exilového tisku mají svazky podle zemí, ve kterých působí. Jsou v něm zachyceni i všichni lidé, kteří pro časopis pracují. Každé úmrtní oznámení, každá svatba, účast na veřejných schůzích se zaznamenává do karty a pečlivě se sleduje.

Vlastní rozpracování záznamů každého uprchlíka, který podle komunistických měřítek není "hodný", probíhá po řadě dalších cest. Po útěku uprchlíka, se orgán STB, zodpovědný za jeho rozpracování, snaží získat co největší množství poznatků o osobě uprchlíka. Jeho povahové slabůstky, rodinné poměry, způsob života, styky, známí, atd. Pracovní úsilí STB je velmi důkladné a důsledné. Mnohokrát se orgán zodpovědný za svazek vrací až do dětství uprchlíka. Hledá kamarády-spolužáky škol a vyšších studií, kamarády, kteří byli s uprchlíkem na jedné světelnici na vojně. Hledají se první lásky, sestavuje se co nejpodrobnější seznam všech styků uprchlíka těsně před jeho útekem, seznam všech, i těch nejvzdálenějších příbuzných, sousedů z čínžáku, známých z chaty nebo z dovolených. Z těch se podle pořadí důležitosti vyberou ti, kteří měli k uprchlíkovi skutečně bližší vztahy. Tito lidé se pak stanou předmětem šetření STB. U těchto lidí se hledají "slabinky", na které by se mohlo přitlačit a tak se hlídají i mimomanželské styky. Výhrou je, zjistí-li se, že někdo ze známých je homosexuál. Na místa schůzek těchto styků se dávají skryté kamery a ty pak zachytí žádoucí materiály. U lidí, kteří dostávají tuzexové bony od příbuzných, se hledá, zda je neprodávají. Když STB takovýmto způsobem naverbuje "kandidáta", neodhalí obyčejně své úmysly okamžitě. Takový člověk je nejprve používán na vše možné i nemožné, jen aby se zjistila jeho důvěryhodnost a hlavně, aby byl zkompromitován. Toto období někdy trvá i řadu let. Pak přijde okamžik, kdy takový známý uprchlíka vyjede do zahraničí. Někdy na krátko, na služební cestu, jako turista, jako fotbalový fanďa či doprovodný pracovník sportovní, kulturní nebo jiné delegace.

Jako příklad lze vzít setkání Emila Zátopka /konfidenta STB a provokatéra z r. 1968/ s Jaroslavem Drobným.

Tyto údaje podává bývalý komunistický rozvědčík z ČSSR. Dnes si lze odmyslet, komu je tato výstraha adresována, protože skutkovou podstatou platí v š e m exulantům. BEZ ZVEŘEJNĚNÍ TĚTO VÝSTRAHY BY ČSL. EXIL MOHL JEN TÁPAT!

KAŽDÉHO ČEKÁ JEHO POSLEDNÍ DEN

Pár 'konzolidovaných' výroků

1. Známý český spisovatel, který po delším otálení vstoupil do Kozákova spolku: "Pánové, pochopte to, docházely mi peníze a mne by lopata zabila. Já bych si zapíchl krumpáč do zad. Pak mi hned pustili tu věc do televize. Copak je chvála? Akorát, že jsem musel tomu paznehtovi podat ruku."
2. Primátor významného města: "Když si představím, kam budeme muset my emigrovat, tak je mi z toho na nic."
3. Redaktor televize - zahraničně-politický obor: "Samozřejmě, že všechno, co říkám, je lež, ale aspoň to dnes máme třikrát tak lž placený než vy tenkrát."

/ "LISTY", Řím/

20 let Českého Slova

Exilové České Slovo se dožilo dvaceti let. Na oslavách v Mnichově byly projednány různé otázky a zhodnocena dosavadní práce. Šéfredaktor Jožka Pejskar píše o začátcích: "Začínali jsme bez peněz. Žato jsme překypovali idealismem a neumdlévajícím nadšením, které bylo schopné překonávat četné překážky, které se nám postavily na samém začátku do cesty. Měli jsme program: dělat v exilu noviny sice politické, ale nestraničské, liberální a tolerantní, v nichž popřejeme místa i poctivě míněnému projevu nesouhlasu. Slíbili jsme, že budeme udržovat a posilovat politickou a mravní jednotu exulantů, podněcovat jejich kulturní a společenskou činnost a svými články a myšlenkami přispívat ke společnému úsilí, to jest k opětnému nastolení masarykovské humanitní demokracie v naší vlasti." Svůj článek pak končí: "Naší povinností je také udržovat víru a naději na svobodu lidí podmaněných v Československu a v ostatních porobených zemích. To je posláním čs. exilu. České Slovo chce se podílet na realizaci tohoto úkolu. To je náš program do dalších let." Na slavnostním večeru účinkovali pěvci Eva Čapková-Roubalíková, houslista Jiří Trnka a Tomáš Navrátil, interpret českých lidových písní. Redakce OKNA i předsednictvo Nederlandse Stichting Comenius upřímně blahopřeje k dosavadní práci a přeje mnoho úspěchu v dalších letech!

Pouť k Husovu kameni

K 560. výročí upálení Mistra Jana Husa pořádají švýcarské exilové organizace v neděli dne 6. července 1975 zájezd do Kostnice. Sraz je u Husova kamene v 10,45 hod. Vzpomínku zahájí Přemysl Pitter, který se 21. června dožil 80ti let. Hlavní projev pronese českobratrský farář Mojmír Kolman na téma "Husovo poselství dnešku". Při deštivém počasí se bude slavnost konat v síni Evangelisches Gemeindehaus, Schulstrasse 13. Muzeum v Husově domě v Hussenstrasse bude otevřeno mezi 2-4 hodinami odpoledne. Dům, ve kterém byl Hus odsouzen, je otevřen od 3 hodin.

POHRDÁNÍ A ODPOR

"Ty komunisto" je stejně frekventovaná nadávka jako "ty vole", jenomže nemá onen dobromyslný podtón.

Odkud ta averze? Citovat mé spolupracovníky je dosti obtížné, a to nejen proto, že svoji řeč neustále prokládají málo spisovnými výrazy. Spíše však, že historie drobných i větších křivd, protivenství, podtrhů a nepravostí spáchaných pod hlavičkou strany na něm a známých z jeho okolí /většina těchto příběhů začíná obvyklým "To jsem dělal s kámošem..."/ je příliš kusá, komplikovaná a lokální, než aby bylo na první pohled zřejmé, že ve svém souhrnu musely nutně vyústit v tak zdrcující výsledek pro KSČ.

Zeptáte-li se kohokoli z dělníků naší fabriky, odkud

ta nenávist, pohrdání a odpor, odpoví přibližně: "sundali" ředitele z roku 1968, ačkoli to byl spravedlivý člověk, práci rozuměl, vyhodili toho či onoho, protože něco řekl, podepsal, nebo naopak neřekl a nepodepsal, jinému zase strhli premie, protože nepřišel na dobrovolnou směnu, nedal na Vietnam, nezúčastnil se prvomájových oslav, prostě "kecaj a lžou, darebáci".

Průměrný dělník má jaksi pravdu, když říká: "Když se bolševici do všeho štrikujou a nikdo jim do toho nesmí mluvit, tak jsou taky za všechno vinni." Proto toto naprosté odmítání "bolševiků, komunistů, husákovců" se všemi možnými hanlivými přídomky je pro drtivou většinu osazenstva našeho závodu jev právě tak typický, jako že člověk má dvě oči a dvě ruce.

*(Vybráno z článku "Co si myslí dělníci"
Listy - Řím)*

JAK MILÝ TVOR JE ČLOVĚK, JE-LI ČLOVĚKEM !

Skautský list č. 2

Vážení přátelé - rodiče, skautky a skauti, světlušky, vlčata, milé děti!

Chtěl bych Vám dnes poděkovat za Váš zájem o naši skautskou činnost, za všechny došlé přihlášky do našeho tábora Severka. Jsem rád, že moje slova z posledního skautského listu našla u tolika krajanů svůj ohlas.

Ve dnech, kdy dostáváte toto číslo OKNA do rukou, běží už asi náš táborový program na Severce na plné obrátky. Možná, že rodiče našich světlušek a vlčat právě přemýšlí, jak se asi jejich Janě či Ivance, Jaromírovi či Davidovi daří. Chtěl bych je ujistit, že dobře. Možná právě v tomto okamžiku hrají bojovou hru o poklad, nebo poslouchají poutavé vyprávění z našich slavných dějin, nebo se učí morseovce či opékají vuřty při celodenním výletu. Na hlavním stožáru nad táborem vlaje naše československá vlajka a o něco níže vlajky těch států,

odkud děti přišly. A mezi těmito vlajkami je i holandská trikolora.

Možná, že jste dali přednost tomu, aby Vaše dítě nešlo na náš skautský tábor a vzali jste je s sebou na Vaši dovolenou - třeba na pláž Torremolina. Možná, že je právě večer a Vy sedíte v příjemné noční kavárně, popijíte výtečné Veterano Osborna a Váš syn nebo dcera sami - ať již v pokoji hotelu či pod stanem v campingu kousek od pláže - nemohou usnout

a v duchu jsou kdesi daleko, na Severce, kde jejich kamarádi sedí u dohasínajícího ohně a malá Dáša se chystá na svou velkou první noční hlídku.

Chtěl bych Vám připomenout, že i v příštím roce uspořádáme zase skautský tábor pro české a slovenské děti, žijící ve svobodném světě. Přemýšlejte o tom a třeba již zítra nám napište. Těším se na shledání s Vámi v příštím čísle OKNA, kdy Vám toho o letošní Severce napíšete víc.

Srdečně Vás pozdravuje a všem světlušká, vlčatům, skautkám i skautům tiskne levicí

váš

Radok

ČISTÝM JE VŠE ČISTÉ

... a copak doma ?

V ČSSR je 338.000 nevyřízených žádostí o zřízení telefonních stanic. - První televizní program má pokrýt 94% čs. území, druhý 40%. - Bylo zahájeno pravidelné barevné vysílání na prvním televizním programu. - V Praze se staví budova nové "Vysoké školy SNB" - k zajištění "politického a odborného růstu velitelských kádří ve všech složkách ministerstva vnitra. - Sovětský svaz zvýšil znenadání dvaapůlkrát cenu ropy pro satelitní země - jedna tuna bude stát ne už 16, nýbrž 37 rublů. Nejvíce asi byli překvapeni redaktoři o národohospodářství, kteří stále opakovali, jak velkomyslný je Sovětský svaz vůči ČSSR, protože cenu ropy nezvýšil a nezvýší, a najednou... - 26.března byla schválena novela zákoníku práce. Novelizace na př. obsahuje omezení povinnosti dokázat, že propuštěný pracovník je nezpůsobilý vykonávat dosavadní práci, nabídnout mu jiné vhodné místo, dříve, než je mu dána výpověď, a poskytnout mu náhradu mzdy, když s ním, i neplatně, byl rozváznán pracovní poměr. Pracující - především jiného ideologického zaměření - jsou tak vydáni na pospas režimu. - Málo proto překvapuje v této souvislosti, že dva spisovatelé, známí z let před r. 1968, kteří se též aktivně zapojili do procesu pražského jara, odvolali své omyly, jimiž se ocitli "mimo veškeré dění", do něhož se nyní zase chtějí zapojit. Bohumil Hrabal tak učinil v Tvorbě ze dne 8.ledna /která ihned uveřejnila jeho charakteristické vyprávění "Rukověť pábitelského učně", a Jiří Šotola, taky v Tvorbě, 2.dubna. - Před zahájení jarní fotbalové sezony upozorňovali v rozhlasu, že fotbal je celospolečenskou záležitostí, že fotbalisté také musí přispět k oslavám 30.výročí osvobození. - Cenu Antonína Zápotockého "za uměleckou a kulturně-výchovnou činnost" dostal též pořad rozhlasu "Rozhovory z druhé strany" - o "škůdcovské činnosti emigrantů". ("Nový život" - Řím.)

Čs. zdravotníci zaznamenali skutečný úspěch: 27letá žena, které byla před 7 lety transplantována ledvina, porodila zdravé dítě v pražské Thomayerově nemocnici. Je to první případ v Československu a teprve asi pátý v Evropě. -

Členové organizací Svazu socialistické mládeže odpraovali při plnění závazků na počest 30.výročí osvobození Rudou armádou více než 52 miliony brigádnických hodin. Dobře jim tak! ("*Hlas domova*", *Australie*)

K tomu malá poznámka redakce: při 200 tisících členů této organizace to značí, že každý odpracoval průměrně 260 hodin.)

Italští teroristé byli podporováni z Československa. V českém městě Karlovy Vary je centrum Rudé Brigády, která vysílá agenty do Itálie, kde jejich činy již stály mnoho mrtvých. Bydlí zde mimo jiné paní Moranino, vdova po římském teroristovi, kterou navštěvují italští ultralevicoví členové teroristických skupin. Ruské KGB nemusí již toto centrum finančně podporovat, neboť členové si opatřují finanční prostředky přepady bank a únosy. Karlovy Vary jistě nejsou jediným takovým centrem pro guerrilla-organizace. ("*De Telegraaf*", *Amsterdam*, 7.6.75.)

KDYŽ SE ZLÝMI SE STÝKÁŠ, I SÁM SE STANEŠ ZLÝM

NSC A OKNO

děkují za všechny příspěvky na tiskový fond, které na konto došly. Opravdu nás těší, že naše práce je oceňována, vážíme si toho, že naši práci oceňujete. Těm, kteří ještě tento dobrovolný dar neposlali /v jakékoli výši/, sdělujeme, že tak mohou učinit na naše postgiro: Redakce OKNO, postbus 4112, Haarlem, číslo gira 1783305. Děkujeme předem!

NOVÁ ČESKÁ GRAMATIKA HUSÁKOVA REŽIMU

1. pád - *nominativ*.....kdo, co
2. pád - *genitiv*.....koho, čeho
3. pád - *dativ*.....komu, čemu
4. pád - *akusativ*.....koho, .co
5. pád - *vokativ*.....!!!
6. pád - *lokál*.....o kom, o čem
7. pád - *instrumentál*.....s kým, s čím
8. pád - *korytativ*.....kdo z koho
9. pád - *deliminativ*.....koho, kam
10. pád - *likvidativ*.....koho, kdy
11. pád - *buzerativ*.....jak na koho
12. pád - *kríminativ*.....komu, kolik
13. pád - *konkubinatív*.....kdo s kým
14. pád - *lezativ*.....komu, kam

* * * * *
 * * *
 *

kulturní zprávy

* ČESKÍ VÝTVARNÍ UMELCI VYSTAVUJÍ V DE REGENBOOG

V Hoogeveen vystavovali v těchto dnech dva českí výtvarní umelci, kteří po roku 1968 našli svoji vlast v Holandsku. V Leeuwardene žijící prof. Šeří vystavoval už roku 1973 a teraz vystavoval drevené plastiki. Holandské noviny vo svojich referátoch konštatujú pokrok v jeho prácach a pripisujú im väčšiu volnosť pri použití materialu a vyššie umelecké pojetie najmä vo filigránskych prácach. Druhým vystavovateľom bol lekár-umelec Dr. Kučera z Delfzijlu, ktorý popri lekáarskych štúdiách absolvoval doma umeleckú akadémiu pod vedením svojho strýca prof. A Kučeru. Vystavoval medziiným v ČSR, Alžírsku a v Západnom Nemecku, doma ilustroval rozprávkovu knihy a teraz vo Švédsku mu vychádza kniha kresieb na kartónoch. Ako starý skaut ilustruje skautské časopisy a pripravuje knihu politických kresieb, z ktorými sa mohli naši krajanovia zoznámiť na stránkach OKNA. Jeho vystavované práce sa vyznačujú veľkou farebnou priestorovosťou a silnými čiarami, ktorými vyjadruje svoje motívy z Prahy a poslených miest pohybu - nevidno obrysy, ale skôr impresionistický pojem diela. - Blahoželáme k úspechu obom našim umelcom a prajeme im, aby vplyv slobodného sveta odzrkadľoval sa v ich tvorbe a rozširoval dobré meno našej vlasti.

C-.

* PŘÁTELE NAIVNÍHO UMĚNÍ

najdou mnoho zaujímavostí v práve otvorené NAIVE GALERIE ve Štuttgartu, ktorou vede Ladislav CHVOJKA. /Strohberg 3,7000 Stuttgart 1, BRD./ Galerie byla otevřena 13.června a navštívit ji můžete od pondělka do pátku od 10,30 do 13,00 a od 15,30 do 18,30. V sobotu pak od 9,30 do 14,00. Prvními vystavujícími jsou Anne Freidank z Mnichova, Pero Barišič z Jugoslavie, Jupp Dornhauser ze Salzburgu, Ida Dornhauser, Silvia Nestler ze Stuttgartu a Hanna Hermann.

* CZECHOSLOVAK CULTURAL CLUB HAARLEM

/postbus 4149/ dodává novou knihu Jitky Henrykové POSLEDNÍ VLAK Z BABYLÓNU. Svěží humor autorky a prostředí pražské Vltavy Vás příjemně překvapí, až knihu budete číst někde na dovolené. Kniha stojí f 16,50. /Tel. 023-339413 večer./

POUŤ DO ŘÍMA

bude uskutečněna ve dnech 22.-29.listopadu t.r. Cesta vlakem bude stát f 185,-, pobyt v Římě v domě kardinála Bera-
na /10 minut chůze od Svatopetrského náměstí/ f 210,-,
v čemž je započín nocleh, jídlo /bez nápojů/, příplatek
na stravu mimo uhytovnu, jízdné autobusy, vstupné společ-
ných návštěv a modlitební knížka. Ještě je několik volných
míst. Zájemci o přesnější informace mohou napsat do redak-
ce OKNA. V rohu obálky uveďte slovo ŘÍM. Dopisy budou pře-
dány organizátorům zájezdu.

* * * * *
* * *
*

NSC

má ještě na skladě

UČEBNÍCI holandštiny s holandsko-českým
slovníčkem za cenu

f 22,-- , resp.

f 16,50 pro bývalé předplatitele
OKNA

+ f 3,-- za poštovné a obal

Uvedenou částku pošlete na giro
NSC, což je považováno za objed-
návku; ihned po obdržení výpisu
Vám knihu pošleme.

Postgiro: Nederlandse Stichting
Comenius, č. 1997891

Dr. C. Kučera: NORMALIZACE